

Teddybjørnens jul

Julefreden er i ferd med å senke seg over den vesle byen, men på det lokale julemarkedet er det fortsatt yrende liv. Mariann er ute for å gjøre et siste ærend da hun får øye på en teddybjørn på øverste hylle i lykkeboden. Øynene deres møtes, og hun er helt sikker på at hun ser en bevegelse. Lever han? Ja! Det er hun bombesikker på. Mariann må få tak i teddybjørnen, koste hva det koste vil! Teddy, derimot, drømmer om en rik eier som kan ta han med ut i den store verden. Møtet mellom Mariann og Teddy blir starten på en overraskende og eventyrlig reise.

«Teddybjørnens jul» kommer fra Fantefilm, som tidligere har produsert julefilmer som «Snekker Andersen og julenissen» og «Den vesle bygda som glømtet at det var jul».

Se filmens trailer.

Når klassen skal jobbe med oppgavene, kan de godt ha med sine egne kosedyr til skolen. (Se oppgave C3 og E1.)

EGNETHET I SKOLEN

«Teddybjørnens jul» vil egne seg best på de laveste alderstrinn. Den kategoriseres i sjangeren familiefilm, og varer i 1 time og 20 minutter.

Det faglige arbeidet knyttet til en visning av «Teddybjørnens jul» vil kunne bidra til å nå flere av lærerplanens kompetansemål, ikke minst i fagene norsk (språk/kommunikasjon), samfunnsfag (tradisjoner) og kunst og håndverk (animasjon/illustrasjon), for å nevne noe.

Les mer om læreplanmål.

OPPGAVESAMLING

Oppgavene under kommer ikke i en bestemt rekkefølge. Disse kan ulike faglærere og elever selv velge blant for å rette fagutbyttet dit man ønsker. Det er ikke tenkt at det skal jobbes med samtlige oppgaver. Hver enkelt lærer må gjerne, med utgangspunkt i egen elevgruppe, vurdere (og eventuelt korrigere) de ulike oppgavers vanskelighetsnivå og formuleringer. Velg også selv om besvarelsene skal skje skriftlig eller muntlig, og hvorvidt elevene skal jobbe individuelt eller i grupper. Mange av oppgavene passer også godt til klasse-/gruppediskusjon.

Flere av spørsmålene/oppgavene kan nødvendigvis ikke besvares ut fra informasjon fra filmen alene, så å i tillegg gi elevene tilgang til internett og ulike oppslagsverk vil være avgjørende. Langt fra alle spørsmål vil ha klare fasitsvar. Noen av spørsmålene/oppgavene henspiller på mindre fremtredende – men viktige – elementer i handlingen. Det bør derfor ikke være for stor avstand i tid mellom forarbeid, visning og etterarbeid.

A: KARAKTERENE I FILMEN

1A) Skriv ned noen ord som du synes beskriver Mariann. Etterpå sammenligner du med hva andre i klassen har skrevet. Var det noen ord som flere av dere skrev?

1B) Snakk sammen om hvilke ord du tror følgende personer ville ha brukt hvis de skulle beskrive Mariann:

Filmstudieark

Forfatter: Per Olav Heimstad

Klassetrinn: [1. - 4. trinn]

Fag: Norsk, Samfunnsfag, Kunst og håndverk

Tema: Animert, Barn, Etikk, Eventyr/fantasy, Familie og søsken, Fantasi, Kjærlighet, Litteratur på film, Løgn/sannhet, Mot, Oppvekst, Sorg, Vennskap

Fakta

Originaltittel: Teddybjørnens Jul

Regi: Andrea Eckerbom

Roller: Marte Klerck-Nilssen, Vegard Strand Eide, Mariann Hole, Jan Gunnar Røise, Kai Remlov, Marianne Krogness, Nader Khademi, Medina Iqbal, Morten Rudå

Manus: Lars Gudmestad & Harald Rosenløw Eeg

Genre: Familiefilm

Nasjonalitet: Norge

Språk: norsk

Produsent: Thea Benedikte Karlsen

Produksjonsselskap: Fantefilm

Fiksjon AS

Musikk: Stein Johan Grieg

Halvorsen

Lengde: 1 t, 18 min.

Distribusjon: Nordisk Film

Distribusjon

Produksjonsår: 2022

Aldersgrense: Tillatt for alle

Filmplakat:

Landhandleren, mannen i lykkeboden, besteforeldrene, lillebroren.

- 2) Snakk sammen i klassen om de forskjellige tingene dere husker at Mariann gjorde. Hva synes dere at var fine ting å gjøre, og hva synes dere at hun ikke burde ha gjort? Begrunn tankene dine.
- 3) Mariann sin pappa synes hun har alt for mye fantasi. Han sier at hun må slutte "å se ting som lever over alt". Er du enig? Er det vanlig at barn har mer fantasi enn voksne?
- 4) Teddybjørnen vil helst ikke bo hos et barn, han vil heller eies av en rik voksen som kan ta han med på reiser ut i verden. Hva er det som til slutt gjør at Teddybjørnen likevel blir glad for å få komme til Mariann?
- 5) Til å begynne med synes Teddybjørnen at Bolla Pinnsvin er plagsom og rar. Men hva er det for noe fint som Bolla klarer å lære Teddybjørnen, som forandrer livet hans?
- 6) På hvilke måter er mammaen og pappaen til Mariann forskjellige? Hvorfor passer de likevel godt sammen?
- 7) Lillebror spiser mandelen som skal oppi grøten, på lille julaften leter han over alt etter julegavene, og han blir med Mariann når hun skal snike seg inn i landhandlerens leilighet. Er lillebroren rampete, eller er dette helt vanlig barneoppførsel? Snakk sammen i klassen om dette.

B: JULA

- 1) Hvorfor feirer vi jul? (Her kan det være mange ulike svar, det finnes ikke bare ett riktig.)
- 2) I denne filmen ser vi mange ulike juletradisjoner. (Se eksempler i listen under.) Hvilke av disse er dere vant til? Hvor kommer disse fra? Snakk sammen og finn ut hva de ulike juletradisjonene betyr. Hvilke liker dere best – og hvorfor?
 - Juletre med pynt - og stjerne i toppen
 - Julegaver under treet
 - Julegrøt med mandel i
 - Julemarked med boder hvor man blant annet får kjøpt julenek, kringler, pepperkaker og annet
 - Julestrømpe
 - Julenisse som kommer med gaver på julaften
- 3) Hva er forskjellen på lille julaften, julaften og første juledag?
- 4) Har du noen gang fått gaver av en julenisse? Var dette en ekte nisse? Hvis ikke: Hvem tror du at det var som hadde kledd seg ut? Del julenisseerfaringer med hverandre i klassen.

C: KREATIVE OPPGAVER

- 1) Velg en eller flere av tegneoppgavene under, og heng de ferdige resultatene opp i klasserommet. Fargelegg gjerne!
 - Tegn når Mariann sin far ramler overende med juletreet.
 - Tegn Teddybjørnen og Bolla Pinnsvin som prøver å komme seg ut av låven.
 - Tegn når Mariann sniker seg inn i landhandlerens leilighet om kvelden.

- Tegn lykkeboden med lykkehjulet, på julemarkedet. Fyll den med forskjellig leker!
- Tegn når julenissen kommer inn i stua til Mariann sin familie på julekvelden.

2) På julemarkedet prøver Mariann å vinne Teddybjørnen i en lykkebod. Kan dere lage deres eget lykkehjul i klassen, og så bruke dette når dere skal trekke premier, velge ordenselever, fordele julekalendergaver eller lignende?

3) Har dere tatt med egne kosedyr til skolen? Gå sammen i grupper og lag små "kosedyr-teaterstykker". (I filmen ser vi flere ganger at noen setter seg fast: Landhandleren setter fast hånda si i en krukke med polkagriser, Bolla setter beinet sitt fast i vedstabelen – og Teddybjørnen setter nesa si fast i en musefelle. Teaterstykkene deres kan handle om at et dyr setter seg fast, og så må noen andre komme og hjelpe.)

D: ALF PRØYSEN

1) Denne filmhistorien er basert på "Teddybjørnens vise", skrevet av Alf Prøysen. Denne sangen finner dere på internett; hør på den! Kanskje dere også finner teksten slik at dere kan synge med?

2) I denne filmen hører vi også andre Prøysen-sanger, for eksempel "Tango for to", "Julekveldsvisa" – og, når Marianns mor skal trøste henne, "Du ska få en dag i mårå". Dette er også sanger dere gjerne må høre mer på sammen i klassen. Lytt gjerne en ekstra gang til teksten til "Du ska få en dag i mårå", og snakk sammen om hvorfor dere tror Marianns mor valgte akkurat denne når hun skulle trøste.

3) Alf Prøysen har også skrevet en sang om Bolla Pinnsvin! Denne kan dere også finne på internett.

4) Alf Prøysen levde fra 1914 til 1970. Han er kjent for å ha skrevet mange sanger og historier som er blitt veldig populære i landet vårt. Finn gjerne informasjon om Alf Prøysen på internett, og spør voksne du kjenner om hva de tenker på når de hører navnet Alf Prøysen.

E: DIVERSE

1) Ta med deg ditt eget kosedyr til skolen, og fortell om noe spennende som kosedyret og du har opplevd! (Her er det lov til å bruke masse fantasi!)

2) Handlingen i "Teddybjørnens jul" er lagt til en annen tid enn vår, og vi ser flere eksempler på at Mariann vokser opp "i gamledager". Blant annet kjører de med hest og kjerre, istedenfor med bil. Så dere andre eksempler på at handlingen i filmen ikke foregår i dag? (Ta gjerne utgangspunkt i scenen hvor Mariann skal kjøpe mandel hos landhandleren.)

3) Hva betyr det når man sier "æresord"?

4) Hva vil det si at "kysten er klar"?

5) Hva er "en trøstepremie"?

6) To av scenene i filmen er skumle: når Mariann gjør innbrudd hos landhandleren - og når Teddybjørnen og Bolla skal komme seg ut av låven uten å bli oppdaget av nissen. Hvilken av disse scenene synes du var mest spennende? Greier du å forklare hvorfor?

7) Moren til Mariann sier at "det som er bedre enn å få, er å gi bort gaver". Er du enig? Snakk sammen i klassen om dette.

F: GENERELLE FILMSTUDIESPØRSMÅL

1) Hva handlet denne filmen om? Beskriv med bare noen få ord.

2) Hva kan man lære av å se denne filmen? Snakk sammen i klassen.

3) Hvor bra synes du filmen var? Hva likte du godt og hva likte du dårlig? Begrunn synspunktene dine.

4) Hvilke ulike følelser ga filmopplevelsen deg? Gjorde noen av scenene i filmen deg glad? Ble du noen gang trist i løpet av handlingen? Flau? Sint? Hva fikk deg til å le? Gjorde noe deg redd? Reagerte andre i klassen på samme måte som deg? Snakk sammen om dette.

Send gjerne respons på dette filmstudiearket til poheimstad@hotmail.com. Takk!

Per Olav Heimstad (f. 1973) er adjunkt og har undervist i ungdomsskolen siden 1999. Han driver også enmannsfirmaet POHphoto (pohphoto.com) og har bl.a. jobbet som fotograf, film-/musikk anmelder, tegneserietegner, forfatter og statist/smårolleskuespiller.

Norsk Filminstitutt

Adresse Oslo: Dronningens gate 16 0152 Oslo, +47 22 47 45 00

Adresse Bergen: Media City Bergen, Lars Hilles gate 30, 5008 Bergen